

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/ruhlar-nereye-gider>]

[Ölüm ve Kabir Alemi](#)

Soru

Ruhlar Nereye Gider

İnsan ölünce ruhu nereye gider?

Cevap

Kur'an-ı Kerim'de, "Şübhesiz ki âyetlerimizi yalanlayıp, ona karşı kibirlenenler yok mu, onlara gök kapıları açılmaz..." (Araf, 40) ayeti kâfir ruhların dünyada kalacaklarına işaret ettiği gibi, mümin ruhların semaya yükseleceğine de işaret eder.Bu ayetin tefsirinde Fahreddin Râzî Hz. Tefsir-i Kebîr'inde Őu hadisi rivayet etmiŐtir:"Mü'minlerin ruhları, semaya yükseltilir. Sonra, sema kapılarının o ruhlar için açılması istenir. Bunun üzerine, "Temiz bedende olan temiz ruh, merhaba!" denilir. Bu iltifat, o ruha, yedinci kat semaya uzanıncaya kadar, (her katta) tekrar edilir. Kâfirin ruhu için de, semanın kapılarının açılması istenir. Bunun üzerine o ruha, "Hor ve hakir olarak geri dön! Zira, senin için gök kapılan açılmaz..." denilir." (İmam Ahmed, Müsned, II. 364-365; İbn Mâce, hadis: 4262)Bu âyet ve hadisten mümin ruhların 7. kat semaya yükseldiği (ki Cennet oradadır), kâfir ruhların ise dünyada kaldıkları anlaşılıyor. Üstad Beidüzzaman 1. Mektub'da, bazı hadislerle dayanarak, küçük cehennem yer altında olduğunu ve büyük cehennem bir kısım vazifelerini, kabir âlemi olan Âlem-i Berzaha gördüğünü bildirmektedir. Buradan anlaşılana Őudur: Kâfirlerin ruhları semaya yükselemez. Yer altındaki küçük bir cehennem olan ateŐte kabir azabı çekerler. Mektubat'taki ifade Őöyledir:"Cehennem-i Suđra (küçük cehennem) yerin altında, yani merkezindedir. Kürenin altı, merkezidir. ... Őu Cehennem-i Suđra, Cehennem-i Kübra'ya (büyük Cehennem'e) ait çok vezaifi (vazifeleri), dünyada ve Âlem-i Berzah'ta görmüŐ ve ehadîslerle (hadislerle) işaret edilmiŐtir."Yine, müminlerin ruhlarının semaya yükseleceğine 26. Lem'a'da Őöyle işaret edilir: "İman, nazar-ı gafletle ömür ağacının başında cenaze Őeklinde görünen tek meyvesi cenaze olmadığını, belki ebedî bir hayata mazhar ve ebedî bir saadete namzet olan ruhumun, eskimiŐ yuvasından, yıldızlarda gezmek için çıktığını

---

biilmelyakîn (ilimden gelen şübhesiz bir inançla) gösterdi."Semaya çıkan mümin ruhların gittikleri yerler hakkında Kâdızâde Ahmed Efendi'nin Ferâidü'l Fevâid kitabında şu bilgiler yer alır:"Bir hadis-i şerifte, "Şehitlerin ruhları Arş-ı ilâhîdedir. İstedikleri zaman Cennet'in diledikleri yerlerine gidip, tekrar kendi makamlarına dönerler" buyuruldu. Şehitlerin bazıları Cennet'in yanındaki Bârik ismindeki nehir kenârında yeşil kubbeler altındadırlar. Kendilerine sabah ve akşam Cennet nîmetleri getirilir. Bir rivayette bütün müminlerin ruhları bu kubbeler altında bulunur.Şehitler, "Dünyadaki din kardeşlerimiz, bizim kavuştuğumuz nîmetleri, saadetleri bilseler, cihâda, muhârebeye koşarlardı" derler. Âl-i İmrân sûresi, yüzyetmişinci âyetinde meâlen, "Allah yolunda şehit olanlara ölü demeyiniz. Onlar diridirler. Kendilerine, her zaman rızık verilir. Onlarda azâb olunmak korkusu yoktur. Nîmetlerden mahrum kalmak üzüntüsü de yoktur" buyuruldu. Dünyada onların cesedleri toprak altında çürüyüp, fena kokarlar. Hayvanlar etlerini yirler. Bu hâllerini görenler, bunları acı çekiyor, azâb içinde sanırlar. Onların kavuştukları nîmetleri, saadetleri anlamazlar. İmâm Ahmed bin Hanbel dedi ki, "Müminlerin ruhları Cennettedir. Kâfirlerin ruhları Cehennem'dedir". Bazı âlimlere göre bu Cennet, Arş'ın altındaki Cennet-ül Me'vâ'dır. Zinâyı âdet edinen, fâiz ve yetim malı yiyenlerin ruhları Cehennem'de azâb içinde olurlar. Üzerinde kul hakkı bulunanların ruhları Cennet'e girmez. Böyle günah işleyenlerin ve zulmedenlerin ruhları da böyledir.

Evliyânın ve sâlih müminlerin ruhları kabirlerine gelerek, cesedlerini ziyâret ederler. Müminlerin ruhları birbirlerini ziyâret ederler. Bilhâssa, Cuma gecelerinde konuşurlar. Mümin vefât edip, ruhu semaya çıkınca, müminlerin ruhları gelip, dünyada tanıdıklarını sorarlar."

Bir ruh semada veya yer altında da olsa, kabri ile bir irtibatı vardır. Kabir ziyaretine gelenleri görüp işittiklerine dair rivayetler vardır. Meselâ, Ebû Hüreyre'nin bildirdiği hadis-i şerifte, "Bir kimse, tanıdığıнын mezarı başına gidip selâm verince, ölü onu tanır ve selâmına cevap verir. Tanımadığı kimsenin kabrine gidip selâm verince, ölü selâmına cevap verir" buyuruldu.